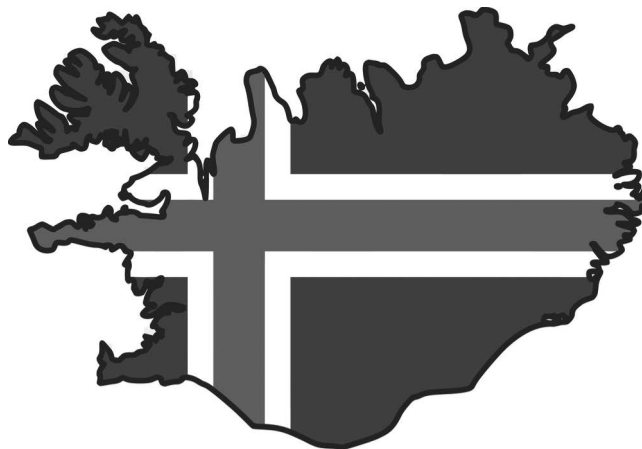


## Opgave 5 IJsland lonkt naar euro

Uit een krant van januari 2017:  
IJsland is vanaf 2007 hard geraakt door de economische crisis. In het begin van de crisis daalde de koers van de nationale munt, de IJslandse kroon (ISK), ten opzichte van de euro. Vanaf 2009 steeg de koers van de ISK in euro's (zie bron 1).



*Gebruik bron 1*

- 2p **22** Bereken de procentuele stijging van de koers van de ISK in euro's tussen 2015 en 2016.

De export van IJsland naar Nederland betreft vooral vis. De Nederlandse vishandelaar Dirk Diekstra importeert gerookte zalm uit IJsland. Hij kijkt terug naar de periode tussen 2007 en 2009 waarin de koers van de ISK in euro's sterk daalde. Hij zegt tegen zijn compagnon: "De koersdaling tussen 2007 en 2009 heeft onze handel beïnvloed. De gemiddelde inkoopprijs in 2007 van omgerekend € 20,00 per kilo gerookte zalm is in 2009 veranderd."

*Gebruik bron 1*

- 2p **23** Laat met behulp van een berekening zien of de Nederlandse importeur van vis een inkoopvoordeel of een inkoopnadeel heeft van de veranderde wisselkoers tussen 2007 en 2009. Ga ervan uit dat de prijs van een kilo gerookte zalm in IJslandse kronen gelijk is gebleven tussen 2007 en 2009.

Vervolg van het krantenbericht:

Na 2009 groeide de IJslandse economie weer. Nu wil de IJslandse minister van Financiën de export bevorderen door het systeem van flexibele wisselkoersen te veranderen naar een systeem van vaste wisselkoersen: er komt dan een vaste koersverhouding tussen de IJslandse kroon en de euro.

Onmiddellijk na de bekendmaking van het voornemen van de IJslandse minister om de ISK te koppelen aan de euro verschenen er zowel positieve als negatieve twitterberichten. Een bericht dat verscheen:



**Twitterbericht**

“Weet onze minister wel welk gevaar wij lopen? Realiseert men zich daar in de hoofdstad Reykjavik wel dat het aanhouden van een vaste wisselkoers effectief conjunctuurbeleid door de overheid onmogelijk maakt?”

Een IJslandse econoom bevestigt dat de overheid inderdaad geen effectief conjunctuurbeleid kan voeren door de koppeling met de euro. De econoom begint zijn redenering als volgt:

“Stel dat de overheid de bestedingen (O) zou stimuleren, dan ...(1)... het Nationaal Inkomen (Y). Hierdoor ...(2)... de bestedingen (C) en neemt de ...(3)... toe. Hierdoor stijgt ...(4)... de munt ISK. Hierdoor dreigt de wisselkoers van de munt ISK in euro’s te dalen, maar dat mag niet omdat juist gekozen was voor een vaste wisselkoers.”

2p **24** Maak van de redenering van de econoom een economisch juiste tekst.

Kies uit:

- (1) stijgt / daalt
- (2) stijgen / dalen
- (3) import (M) / export (E)
- (4) de vraag naar / het aanbod van

De IJslandse econoom vervolgt de redenering:

“De Centrale Bank zal de daling van de koers van de munt ISK in euro’s tegengaan om de vaste wisselkoers te handhaven. Om te voorkomen dat de koers daalt, ...(1)... de Centrale Bank de rente zodat de kapitaalimport stijgt. Hierdoor stijgt ...(2)... de ISK. Als gevolg van de renteaanpassing door de Centrale Bank ...(3)... de bestedingen van consumenten en ...(4)... de besparingen. Dit betekent dat het conjunctuurbeleid van de overheid teniet wordt gedaan.”

2p **25** Maak van de voorgaande redenering van de econoom een economisch juiste tekst.

Kies uit:

- (1) verhoogt / verlaagt
- (2) de vraag naar / het aanbod van
- (3) stijgen / dalen
- (4) stijgen / dalen

bron 1 koers euro in IJslandse kroon (jaargemiddelde)

